

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

26. februar 2020

Besvarelse af spørgsmål 89 alm. del stillet af udvalget den 29. januar 2020

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 28/1-20 fra Kim Schlichting om fyrværkeri og sikkerhed, jf. ERU alm. del - bilag 144 (internt bilag)?

Svar:

Henvendelsen fra Kim Schlichting kommer omkring en række forskellige emner og forslag knyttet til fyrværkeri og sikkerhed. I nedenstående afsnit, vil jeg kommentere på de forskellige emner. Sidehenvisningerne refererer til, hvornår emner omtales først i henvendelsen.

Jeg har indhentet bidrag fra Sikkerhedsstyrelsen, Konkurrence- og forbrugerstyrelsen og Miljø- og fødevarerministeriet, hvis udtalelser jeg kan henholde mig til.

I forhold til forslaget om pant på fyrværkeri (side 1)

Jeg har indhentet udtalelse fra Miljø- og Fødevarerministeriet, der oplyser følgende:

”Pantordninger har generelt en positiv effekt på at modvirke affald i naturen, fordi det giver forbrugeren et ekstra incitament til at levere deres brugte emballage tilbage.

Virksomheder og forbrugere spiller en vigtig rolle ift. at mindske affald i naturen og sikre bedre genanvendelse. Det er derfor positivt, at fyrværkeribranchen tager ansvar for, at der bliver ryddet ordentlig op, så mindre fyrværkeriaffald bliver liggende i naturen. Der er dog et sikkerhedsproblem forbundet med en pantordning på fyrværkeri, bl.a. i forhold til antændt fyrværkeri, der ikke er gået af. Det vil skulle afdækkes inden der arbejdes videre med ideen.

Der er ikke kendskab til, hvor meget fyrværkeriaffald, der i dag efterlades i naturen. Fyrværkeribranchen oplyser, at der i alt sælges 4500 tons fyrværkeri om året. Kommunerne rydder formentligt en stor del af dette op som et led i deres almindelige renhold af gader og veje.”

I forhold til forslag om krav til, at bunden på fyrværkeri skal være vandtæt (side 3)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

”Reglerne om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler er omfattet af EU-harmonisering. Det er derfor EU's direktiv om markedsføring af pyrotekniske artikler (det pyrotekniske direktiv), der sætter de overordnede rammer for produkterne.

De generelle krav til fyrværkeris konstruktion og ydeevne er angivet i den harmoniserede standardserie DS/EN 15947:2015. Der er i standarden ikke krav til, at bunden i fyrværkeri skal være vandtæt.

Det følger af det pyrotekniske direktiv, at når fyrværkeri er i overensstemmelse med en harmoniseret standard, formodes fyrværkeriet at opfylde de væsentlige sikkerhedskrav. Danmark kan derfor ikke stille skærpende krav til kravene i en harmoniseret standard.

Udviklingen af standarderne på fyrværkeriområdet foregår via europæiske standardiseringsfora. I Danmark er det standardiseringsudvalget S-400 under Dansk Standard, der deltager i dette arbejde. Det er muligt for alle at få indflydelse og komme med forslag til ændringer i standarderne, enten ved at blive medlem af udvalget eller ved at kommentere på standarderne, når de er i høring.”

I forhold til forslag om mærkningskravene til fyrværkeri, herunder mærkning om sikkerhedsafstande samt sikkerhedslunte, luntebrændetiden, mærkning og gule symboler (side 3)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Reglerne om mærkning af fyrværkeri er omfattet af EU-harmonisering. De generelle mærkningskrav til fyrværkeri er angivet i den harmoniserede standardserie DS/EN 15947:2015.

Sikkerhedsafstandene er for hver artikeltype specifikt angivet i DS/EN 15947:2015.

Specifikke krav til lunter på fyrværkeriartikler er angivet i den harmoniserede standardserie DS/EN 15947:2015. Heri er der angivet en række acceptkriterier for luntebrændetiden, som er afhængig af fyrværkeritypen og fyrværkerikategorien.

Alt fyrværkeri skal være CE-mærket, inden det må markedsføres i EU. Før fabrikanten må påsætte CE-mærkning, skal den pågældende fyrværkeriartikel typegodkendes af et bemyndiget organ. Det bemyndigede organ efterprøver, om artiklen lever op til de krav, der er angivet i DS/EN 15947:2015 samt fabrikantens ”opskrift” (eksempelvis valg af lunte). Når artiklen er typegodkendt, produceres artiklen, og der skal derefter gennemføres produktionskontrol, som enten skal foretages eller overvåges af det bemyndigede organ. Først herefter kan fabrikanten erklære artiklen i overensstemmelse med gældende regler/standarder og påføre CE-mærkningen.

Danmark kan med andre ord ikke stille skærpende krav til kravene i en harmoniseret standard.”

I forhold til forslag om at pap fra afskudt fyrværkeri ikke skal genbruges (side 3)

Jeg har indhentet udtalelse fra Miljø- og fødevarerministeriet, der oplyser følgende:

”Generelt er der forskellige genanvendelseskrav for de forskellige produkter, der anvendes til fyrværkeri fx pap, plastik, metal osv. Hvad angår pap og papir, skal det være rent og tørt. Pap og papir fra fyrværkeri bliver ikke genanvendt pga. krudtslam, ligesom det ofte er fugtigt og vådt. Pap og papir fra fyrværkeri er altså ikke egnet til genanvendelse pga. krudtslam, som vil ødelægge andet pap og papir.”

I forhold til forslag om salgsperiode og affyringsperiode for fyrværkeri forkortes (side 5)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Henvendelsen indeholder et forslag om at ændre affyringsperioden for fyrværkeri til perioden mellem 20. december og 1. januar samt indføre en salgsperiode, der matcher affyringsperioden, så fyrværkeri kun må sælges i den periode, hvor det er tilladt at affyre det.

Det fremgår af henvendelsen, at den tilladte affyringsperiode i dag starter den 15. december. Dette er ikke korrekt. Siden 2014 har det været tilladt for almindelige forbrugere at affyre fyrværkeri i perioden fra 27. december til og med 1. januar. Det har også siden 2014 været tilladt at købe fyrværkeri i perioden 15. december til og med 31. december.

Salgsperioden blev i 2014 forkortet fra 1. til 31. december til nu 15. til 31. december. Salgsperioden skal balancere hensynet til de mennesker og dyr, som føler sig generet af fyrværkeri, såvel som hensynet til forbrugernes indkøbsmønstre og erhvervslivets mulighed for at håndtere salget på en rimelig og forsvarlig måde.”

I forhold til om salgssteder må sælge større mængder fyrværkeri end personer må opbevare på deres private adresser (side 5)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Det følger af den gældende bekendtgørelse om indførsel, fremstilling, opbevaring mv. af fyrværkeri (BEK 1424 af 16. december 2009), at det som udgangspunkt er tilladt at opbevare konsumfyrværkeri indeholdende op til 5 kg netto eksplosiv mængde (NEM). Vil man opbevare mere end 5 kg NEM, enten på sin private adresse eller andre adresser, kræver det en forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune.

Tilladelse til opbevaring hører under det kommunale beredskab, som også skal kontrollere og håndhæve, at reglerne overholdes. Straffen for ulovlig opbevaring er bøde fra 2.000 kr. og opefter, afhængigt af NEM-mængden.”

I forhold til forslag om at konkurrencer, hvor gevinsten er fyrværkeri, burde være forbudt samt dreng, der har vundet 96 kg fyrværkeri (side 5)

Jeg har indhentet udtalelse fra Konkurrence- og forbrugerstyrelsen, der oplyser følgende:

Det fremgår af henvendelsen af, at konkurrencer, hvor forbrugere kan vinde mere end de fem kg. fyrværkeri, som man lovligt må opbevare, bør forbydes. Kim Schlichting henviser i den forbindelse til en artikel bragt på lokalavisen.dk, hvor en 12 årig dreng havde vundet 96 kg. fyrværkeri i en konkurrence udstedt af en fyrværkerifabrik.

Som Kim Schlichting korrekt oplyser, må privatpersoner maksimalt opbevare fem kg. krudt. Derudover er det ulovligt at købe fyrværkeri for unge under 18 år. Personer mellem 15 og 18 år må dog gerne købe helårsfyrværkeri som f.eks. knaldperler, bordbomber og stjernekastere.

Når erhvervsdrivende udsteder konkurrencer, skal de overholde markedsføringslovens regler om god handelspraksis og god markedsføringskik.

Det vil som hovedregel være i strid med reglerne om god skik at afholde konkurrencer, der strider med reglerne i sektorspecifik regulering. Jeg kan hertil oplyse, at Sikkerhedsstyrelsen fører tilsyn med erhvervsdrivendes overholdelse af fyrværkeriloven, mens Forbrugerombudsmanden, der er en uafhængig myndighed, fører tilsyn efter reglerne i markedsføringsloven.

I forhold til forslag om begrænsning af opbevaring af fyrværkeri i private biler samt privatpersoners transport og opbevaring af fyrværkeri (side 5)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”De danske regler for erhvervmæssig opbevaring af fyrværkeri tillader ikke, at fyrværkeri opbevares i køretøjer. Køretøjer må således alene anvendes til transport af fyrværkeri. Det er derfor også ulovligt for en detailbutik at anvende private køretøjer til lageropbevaring af fyrværkeri, der er beregnet til videresalg.

Hvis Sikkerhedsstyrelsen under et tilsyn konstaterer erhvervmæssig opbevaring i køretøjer, vil det resultere i en politianmeldelse med en indstilling til bøde. Bødestørrelsen vil blandt andet afhænge af den opbevarede mængde.”

I forhold til forslag om krav til jordspyd og affyringsstativer samt afskydningsstativer på offentlige pladser (side 7)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”De gældende fyrværkeriregler indeholder ikke krav om, at privatpersoner skal anvende jordspyd eller afskydningsstativer i forbindelse med affyring af fyrværkeri. Dette følger heller ikke af EU-retten på området. Det vil derfor ikke være relevant at stille specifikke krav til udformning, farve eller lignende på jordspyd.

Affyring af fyrværkeri på offentlige pladser, herunder evt. opsætning af stativer til affyring af raketter og bomberør, er et kommunalt anliggende. I

de gældende fyrværkeriregler er der ikke noget til hinder for, at en kommune vil kunne opstille stativer til afskydning af fyrværkeri. Det er op til den enkelte kommune at vurdere fordele og ulemper forbundet hermed.

Inden for gældende regler har kommunerne også mulighed for at indføre zoneforbud på særlige områder, fx hvis en kommune vurderer, at anvendelse af fyrværkeri i området er forbundet med en særlig risiko for ulykker.”

I forhold til forslag om semi-professionelt fyrværkerikursus nye typer sanktioner for overtrædelse af fyrværkerireglerne (side 10)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Henvendelsen indeholder forslag om et semi-professionelt fyrværkerikursus til familier som forudsætning for at kunne affyre bestemte fyrværkerityper, fx batterier. Sikkerhedsstyrelsen tilbyder allerede i dag et scenefyrværkerikursus. Kurset giver mulighed for, at man som uddannet scenefyrværker kan anvende konsumfyrværkeri hele året efter anmeldelse til det lokale beredskab. Derudover gennemfører Sikkerhedsstyrelsen årligt op til nytår en omfattende informationsindsats målrettet både børn, unge og voksne med fokus på de fem fyrværkeriråd.

Henvendelsen indeholder forslag om, at en overtrædelse af fyrværkerireglerne skal straffes med tvungent kursus samt tvungne møder med henholdsvis en traumelæge og en person ramt af fyrværkeriskader. De fleste overtrædelser af fyrværkerireglerne er i dag strafbelagt, hvorefter overtrædelserne kan straffes med bøde. I særligt skærpene tilfælde kan straffen efter fyrværkerilovgivningen give op til 2 års fængsel.”

I forhold til forslag om kommunalt arrangerede fyrværkerishows ved nytår og samarbejde med beredskabet om fysikforsøg på skolerne (side 14)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Inden for gældende regler er der intet til hinder for, at de enkelte kommuner kan arrangere fyrværkerishows mv. i forbindelse med nytåret, hvis kommunerne ønsker det.

De kommunale beredskaber kan inden for gældende regler selv beslutte, hvilke tiltag de vil igangsætte. Sikkerhedsstyrelsen udfører årligt fyrværkerirelaterede tiltag med fokus på skoler og skoleelever, fx har 19.300 skoleelever fået beskyttelsesbriller som led i undervisningsforløb, kurser primært målrettet folkeskolernes 5. årgang vedr. sikker opbevaring, håndtering og anvendelse af fyrværkeri såvel som udsendelse af information om fyrværkeriråd til alle kommuner med opfordring til at offentliggøre rådene på skolernes forældreintranet.”

Om manglende oplysninger om fyrværkerisikkerhed i butikkernes salgskataloger.

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Der er ingen regler for, hvor stor en del af en virksomheds salgskatalog, der skal omhandle sikkerhed. Hovedparten af det fyrværkeri, der sælges i Danmark, sælges fra fysiske butikker og andre fysiske salgssteder. I den forbindelse sender Sikkerhedsstyrelsen hvert år plakater med gode råd om sikkerhedsbriller, afstand mv. til alle de salgssteder i Danmark, der er godkendt til at sælge fyrværkeri, med opfordring om at hænge dem op, så de er synlige for kunderne.

Endvidere har der i nytårssæsonen 2019/2020 været videoer med fyrværkeriråd i S-tog, X-busser og fitnesscentre samt forskellige indslag og gode sikkerhedsråd i radio, tv, trykte medier, netmedier, via Facebook, Snapchat mv., som samlet set har nået en stor del af befolkningen.”

I forhold til forslag om tegning med sikkerhedsafstande (side 16)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Henvendelsen indeholder en kommentar om, at minimusafstanden mellem raketten og publikum på den vedlagte tegning burde være 10 meter.

Den pågældende tegning er ikke produceret eller anvendt af Sikkerhedsstyrelsen. Sikkerhedsstyrelsen oplyser, at den tidligere kan have været anvendt af de kommunale beredskaber. Formålet med tegningen har var især at vise afstandskravene til bygninger, dyr og brandfarlige oplag.

Reglerne vedr. sikkerhedsafstanden mellem en raket og andre personer end den person, der affyrer raketten, er fastsat på EU-niveau. Den gældende sikkerhedsafstand er 8 meter. På den baggrund er tegningens sikkerhedsafstand, hvor publikum er inden for 10 meter-zonen, forsvarlig.”

I forhold til forslag om begrænsninger i fyrværkeriudvalg og hvor fyrværkeri må affyres samt nedtrappingsrækkefølge for bestemte fyrværkerityper (side 17)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Inden for de gældende EU regler er der mulighed for, at et medlemsland af sikkerhedsmæssige årsager kan beslutte at forbyde udvalgte typer af konsumfyrværkeri, eksempelvis raketter eller batterier, inden for bestemte kategorier.

Kategoriseringen er lavet på baggrund af risici og støjniveau. Fyrværkeri til private optræder i kategori F2 og F3. I Danmark har det siden 2004 som udgangspunkt været forbudt at sælge og forbudt for forbrugere at anvende F3 fyrværkeri (batterier og raketter med mellem 75 og 200 g. krudt). Det er fortsat lovligt for danske forbrugere at anvende fyrværkeri i kategori F2 (med maks. 75 g. krudt).

EU reglerne giver ikke mulighed for at forbyde bestemte størrelser inden for en kategori, eksempelvis F2 raketter eller batterier med mere end 50 g. krudt. Det er alene muligt at forbyde bestemte typer, eksempelvis alle F2 raketter eller/og alle F2 batterier.”

I forhold til forslag om salgssteder må sælge større mængder fyrværkeri end personer må opbevare på deres private adresser, er det tilladt at opbevare op til 5 kg (side 22)

Jeg har indhentet udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”NEM (nettoeksplosivmængde) på sin privatadresse. Vil man opbevare mere end 5 kg NEM, kræver det en forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune.

Tilladelse til opbevaring hører under det kommunale beredskab, som også skal kontrollere og håndhæve, at reglerne overholdes. Straffen for ulovlig opbevaring er bøde fra 2.000 kr. og opefter, afhængigt af NEM-mængden.”

Med venlig hilsen

Simon Kollerup